

Δέν εἶναι καλὸς δαῖ'στης οὐ μπακάλ'ς Στερελλ. (Ἄχυρ.) "Ἐχον δαῖ'στη π' δέ μὴ γυρίζ' πίσου (πού δὲν ἀρνεῖται ποτὲ νὰ μὲ δανείσῃ) αὐτόθ. "Ἄν σ' εἶχα δαῖ'στη ἰσένα, θὰ μ'ἐπιρῆς κί τοῦ σπὶτ' (ἐπὶ φιλαργύρου) αὐτόθ. || Φρ. Εἶναι καλὸς δαῖ'στης αὐτεῖν' (ἐπὶ γυναικός πού μὲ εὐκολία καὶ ἀφιλοκερδῶς συνάπτει ἐρωτικὰς σχέσεις) αὐτόθ. || Παροιμ.

Ὁ δανειστής ἀπέθανε κί ὁ γιὸς του πάγει ἀκόμα (ἐπὶ τῶν ἀρνούμενων νὰ χορηγήσουν δάνειον εἰς τοὺς αἰτοῦντας) Ν. Πολίτ., Παροιμ. 4, 301

Τοῦ κλέφτη καὶ τοῦ δανειστή καθένας τσοῦ χρωστáει (ἐπὶ ἀδίκου φορολογίας) Ζάκ. Ὁ χρεωφειλέτης παντοῦ βρίσκει τὸ δανειστή του (ὁ ἔχων ὑποχρεώσεις διαρκῶς τὰς σκέπτεται) Ι. Βενιζ., Παροιμ.², 245, 1005.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Κεφαλλ.

δανεισιτιάρης ἐπίθ. Πελοπν. (Τριφυλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. δανειστής καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ιάρης.

Ὁ ἔχων τὴν τάσιν καὶ τὴν προθυμίαν τοῦ δανεῖζειν: Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος πάντοτε ἦτανε δανεισιτιάρης.

δανειστικά ἐπίρρ. Λεξ. Βάιγ.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. δανειστικός. Ἡ λ. καὶ εἰς Βλάχ.

Κατὰ τρόπον δανειστικόν.

δανειστικός ἐπίθ. Κύπρ. — Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Πρω. Δημητρ. δανειστικό Ἄπουλ. (Στερνατ.)

Τὸ Ἑλληνιστ. ἐπίθ. δανειστικός.

1) Ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν δανειστὴν ἢ εἰς τὸ δάνειον Λεξ. Πρω. Δημητρ.: δανειστικὸν συμβόλαιον Πρω. δανειστικαὶ προτάσεις Δημητρ. 2) Ὁ δανεῖζων σύνθηθ. δανειστικὴ βιβλιοθήκη Δημητρ. 3) Ὁ ἐκ δανείου προερχόμενος ἢ ὁ διὰ δανείου ἀποκτώμενος Ἄπουλ. (Στερνατ.) Κύπρ.: Κάμε νὰ σοῦ δώῃ νὰ ἄλα δανειστικό (κάμε νὰ σοῦ δώσῃ ἓνα σπυρὶ ἀλάτι δανεικὸ) Στερνατ. Τὸ πᾶν-ρω δανειστικό (τὸ δανεῖζομαι) αὐτόθ. Μῶδικε νὰ δραπάνι δανειστικό (μοῦ ἔδωσε ἓνα δραπάνι δανεικὸ) αὐτόθ. || Παροιμ.

δανειστικὸν - λιμιστικὸν | τζ' ἢ ἀγορὰ λιμάγκρα (λιμιστικὸν μετρημένον, ὑπολογισμένον, λιμάγκρα = πεῖνα ὅ,τι ἀγοράζει τις διὰ δανείου δὲν εἶναι ἀφθονον, δὲν εἶναι χορταστικόν) Κύπρ. Συνών. δανεικός 1.

δάνος τό, Πελοπν. (Βούρβουρ. Κυνουρ. Λάστ. Μεσσην. Τριφυλ.) διάνος Πόντ. (Οἶν.) δάνος Πόντ. (Ἄμισ. Ἰμερ. Κοτύωρ. Σταυρ. Χαλδ. κ.ά.) δάνος ὁ, Πελοπν. (Βερεστ. Γαργαλ. Δημητρ. Κίτ. Λάστ. Μάν.) Πληθ. δάντα Πόντ.

Τὸ Ἑλληνιστ. οὐσ. δάνος. Ὁ τύπ. δάνος ὁ, διὰ μεταβολῆς τοῦ γένους βλ. Γ. Χατζιδ. ΜΝΕ 2, 47 κέξ. Διὰ τὸν πληθ. δάνητα* > δάν'τα βλ. Γ. Χατζιδ. ΜΝΕ 1, 401 κέξ. καὶ 2,45.

Τὸ δάνειον, ὁ δανεισμὸς ἐνθ' ἄν.: Ἡ γειτόμισσα ἦρθε γιὰ δάνος νὰ τῆς δώκω τὴ σιδεροστιὰ Πελοπν. (Μεσσην.) Ἐπῆρε τὴ γειτονιὰ μπάλα γιὰ δάνο Πελοπν. (Βερεστ.) Μὴ δὴ δανεῖζοντε! Δὲ νομάζει νὰ φέρῃ ποτὲ τὸ δάνο Πελοπν. (Γαργαλ.) Πεινασμένοι στέκω καί 'ς σὸ δάνος κί πάγω Πόντ. (Σταυρ.) Ἐποῖκα διάνος (ἐδανείσθην) Πόντ. (Οἶν.) Ἐδέκα τὸ δάνος (ἐπέστρεψα τὸ δανεισθὲν) Πόντ. (Χαλδ.) Ἄσ' σὸ δάνος ἔρθα (ἦλθα νὰ δανεισθῶ) Πόντ. (Κοτύωρ.) || Παροιμ. φρ.

Ἐπέθανε ὁ δανειστής κ' ἐχάθηκε ὁ δάνος (δὲν ὑπάρχει δυνατότης δανεισμοῦ) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Συνών. φρ. Ὁ δανειστής ἀπέθανε κί ὁ γιός

του πάγει ἀκόμα Ν. Πολίτ., Παροιμ. 4, 301. Συνών. δανεικός 2, δάνειο, δάνεισμα, δανεισμός.

δανοφιλήστρα ἢ, Π. Παπαζαφ., Περισυναγωγ., 144

Ἐκ τοῦ οὐσ. δάνος καὶ *φιλήστρα, τὸ ὅπ. ἐκ τοῦ φιλω.

Ἡ δανεῖζουσα τὸ φιλί: Ἄσμ.

Καλ' εἶν' καὶ σὲ ἡ γυναῖκα σου παρὰ εἶν' δανοφιλήστρα, κί ἂν δὲν δὲν πιστεύῃς, Μανραειδῆ, σύρε νὰ δοκιμάσῃς.

δαντέλα ἢ, καὶ παράγωγα βλ. ταντέλα

δαξιματιά ἢ, ἀμάρτ. δαξιματία Πόντ.

Ἐκ τοῦ θέμ. τῆς γεν. τοῦ οὐσ. δάξιμο καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ιά.

1) Δάγκαμα 1, δάγκωμα 1, δάξιμο, τὰ ὅπ. βλ.

2) Τὰ ἔγνη τοῦ δῆγματος. Πβ. δαγκαματιά 1.

δάξιμο τό, Καππ. (Ἀραβάν. Γούρτον.) Πόντ. (Κοτύωρ.) δάξιμο Καππ. (Φλογ.) δάξιμο Καππ. (Ἀραβάν.) δάξιμον Πόντ. (Ἰμερ. Κοτύωρ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἀορ. ἔδαξα τοῦ ρ. δάκνω καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ιμο, ἢ ὅποια ἐκ τοῦ -ιμον.

1) Δῆγμα, δάγκαμα 1, δάγκωμα 1, τὰ ὅπ. βλ. ἐνθ', ἄν.: Ἄς' σὰ δαξίματα τ' τὸ πρόσωπον ἄτ'ς δλόμανρον ἐγέντον Πόντ. (Κοτύωρ.) Ἄς' σὸ πολλὰ τὸ δάξιμον ἐπρέστην τὸ χέρι μ' Πόντ. (Χαλδ.) Ἄσθεμον δάξιμον ἐν' αὐτόθ. || Ἄσμ.

Τὸ φίλεμαν ἐν' γιαιτρικόν, τὸ δάξιμον βοτάνι, ἀγκάλᾳ παντοβότανον 'ς ἓναν ἰσίζ' ὀμάλι (ἰσίζι = ἔρημος τόπος, ὀμάλι = ἐκ τοῦ ὀμαλός, ἐπίπεδος) Πόντ. (Ἰμερ.) 2) Δαξιματιά 2, τὸ ὅπ. βλ., Πόντ. (Κοτύωρ.)

δαξίος ὁ, Πόντ. (Οἶν.) δαξίος τό, Πόντ.

Ἐκ τοῦ ρ. δάκνω, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ ἀορ. ἔδαξα, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίος, διὰ τὴν ὅπ. βλ. Ἄνθ. Παπαδόπ., Γραμμ. Ποντ. διαλ., 123.

Δαξιματιά 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Ἄγριο σκυλλί! Ὁ δαξίος ατον παλλὰ ἄσθεμα πονεῖ Οἶν. Συνών. βλ. εἰς λ. δάγκαμα 1.

δαπάνη ἢ, λόγ. κοιν. δαπάνα Πόντ. (Ἄμισ. Κοτύωρ. Ὁφ. Σούρμ. Τραπ. κ.ά.) δαπάνα Πόντ. (Κοτύωρ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) δαπάνᾱ Πόντ. (Τραπ.) δαπάνᾱ Πόντ. (Σάντ.) Πληθ. δαπάνας τά,

Τὸ ἀρχ. οὐσ. δαπάνη. Ὁ τύπ. δαπάνᾱ παρετυμολογικῶς πρὸς τὴν πρῶθ. διὰ. Βλ. Γ. Χατζιδ., Ἄθηνᾶ 24 (1912), 27. Διὰ τὸν τύπ. δαπάνᾱ βλ. Δ. Οἰκονομίδ., Ἄφιέρ. εἰς Γ. Χατζιδ. (1921), σ. 201 κέξ. Πβ. Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 1, 72¹.

1) Ἡ ἀνάλωσις χρημάτων, τὸ ἐξοδον λόγ. σύνθηθ. Ἡ δαπάνη τοῦ ἔργου ἀνέρχεται σὲ πέντε ἑκατομμύρια — Οἱ πολεμικὲς δαπάνες — Οἱ δαπάνες καλύπτονται ἀπὸ τοὺς ὁμογενεῖς τῆς Ἀμερικῆς λόγ. σύνθηθ. || Φρ. δημοσίᾳ δαπάνη (δι' ἐξόδων τοῦ κράτους) λόγ. σύνθηθ. Ἰδίᾳ δαπάνη (δι' ἰδίων ἐξόδων) λόγ. σύνθηθ. 2) Ἡ προμήθεια τροφίμων, τὰ ἐφόδια εἰς τρόφιμα Πόντ. (Ἄμισ. Κοτύωρ. Ὁφ. Σούρμ. Τραπ. κ.ά.): Τὴν δαπάνᾱ σ' ἔπαρ' ἐντάμα σ' (πᾶρε τὰ τρόφιμά σου μαζί σου) Κοτύωρ. Ἐπαρ' πέντε ἡμερῶν δαπάναν καὶ σούκ' δέβα 'ς σὰ ραχία κιάν (σούκ' = σήκω' ἐκ διηγῆσ.) αὐτόθ. Ποῖσο ἔτοιμο τὴ δαπάνᾱ μ' νὰ πάγω 'ς σὸ γιὰλὸ Ὁφ. Εἶπε τὸ ἓνα